กลยุทธ์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงาน

การศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี

ผู้เขียน นางสาวซาลีฮ๊ะ สาแล

สาขาวิชา การบริหารและการจัดการการศึกษาอิสลาม

ปีการศึกษา 2558

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบระดับสภาพการ คำเนินการตามกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัด สำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี โดยจำแนกตามตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน ขนาดของโรงเรียนและประมวลปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการ คำเนินการตามกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 33 คน หัวหน้าฝ่ายบริหาร จำนวน 132 คนและตัวแทนครูผู้สอน จำนวน 33 คน รวมทั้งหมด จำนวน 198 คน เก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม คอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยใช้สถิติ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบ ค่าที การทดสอบค่าเอฟ และการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาสำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินการตามกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์ของ โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานีในภาพรวมอยู่ ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียน ด้านการวิเคราะห์ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน และด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนอยู่ในระดับ มาก ส่วนด้าน การกำหนดทิศทางของโรงเรียน และด้านการดำเนินการควบคุม ติดตามและประเมินกลยุทธ์ของ โรงเรียนอยู่ในระดับ ปานกลาง ผลการเปรียบเทียบระดับสภาพการดำเนินการตามกระบวนการ บริหารเชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัด ปัตตานี จำแนกตามตำแหน่ง อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน ส่วนใหญ่โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ส่วนปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางการคำเนินการตามกระบวนการบริหาร เชิงกลยุทธ์ของโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดปัตตานี ผลปรากฏในภาพรวม ทั้ง 5 ด้าน สรุปได้ดังนี้

- 1) ด้านการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียน พบว่า บุคลากรในโรงเรียนไม่ให้ ความสำคัญ ขาดความรู้ความเข้าใจและไม่ค่อยให้ความร่วมมือ จึงควรมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการ ให้มีความรู้ความเข้าใจกระบวนการบริหารเชิงกลยุทธ์และเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมใน การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้ครอบคลุมทั้งภายนอกและภายในโรงเรียน
- 2) ด้านการกำหนดทิศทางของโรงเรียน พบว่า การกำหนดทิศทางของโรงเรียนยัง ไม่ชัดเจน ขาดงบประมาณในการสนับสนุน จึงควรมีการประชุมปรึกษาหารือ วางแผนร่วมกัน กำหนดทิศทางของโรงเรียนให้ชัดเจนสามารถนำไปปฏิบัติได้
- 3) ด้านการกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียน พบว่า ไม่มีการระคมความคิดของผู้มีส่วน ร่วมและการกำหนดกลยุทธ์ไม่ชัดเจน จึงควรมีการระคมความคิดเห็นของทุกฝ่ายให้มีส่วนร่วมใน การแสดงความคิดเห็นเพื่อกำหนดกลยุทธ์ของโรงเรียนให้มีความชัดเจน
- 4) ด้านการปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียน พบว่า การปฏิบัติตามกลยุทธ์ของโรงเรียนใม่เป็นไปตามกลยุทธ์ที่กำหนดหรือปฏิบัติได้น้อย ทำให้การดำเนินงานขาดประสิทธิภาพ จึงควรมีการประชุมวางแผนร่วมกัน แต่งตั้งผู้รับผิดชอบแต่ละแผนงาน/โครงการ/กิจกรรมให้ชัดเจน และปฏิบัติสอดคล้องกับแผนกลยุทธ์ที่วางไว้
- 5) ด้านการดำเนินการควบคุม ติดตามและประเมินกลยุทธ์ของโรงเรียน พบว่า บางครั้งข้อมูล ไม่เที่ยงตรง ไม่ชัดเจน ขาดเครื่องมือและบุคลากรที่เชี่ยวชาญ ดังนั้นผู้บริหารควรมี การตรวจสอบติดตามงานอยู่เสมอ มีปฏิทินในการควบคุม ติดตามและประเมินกลยุทธ์ของโรงเรียน และมีการนำเสนอรายงานสรุปการปฏิบัติงานเป็นภาพรวมของโรงเรียนให้ทุกฝ่ายได้รับทราบ

Thesis Title States, Problems and Guidelines on Operations in Strategic Management of

Islamic Private Schools under the Office of Private Education,

Pattani Province

Author Miss Saleehah Salae

Major Program Islamic Educational Administration and Management

Academic Year 2015

ABSTRACT

The purposes of this research were to study and compare operations in strategic management of Islamic private schools under the Office of Private Education, Pattani Province based on position, age, educational qualification, work experiences, and school sizes and to collect information about the problems and to propose guidelines on operations in strategic management of the schools. The samples used in this research consisted of 33 school directors, 132 heads of administrative section and 33 school teachers, making a total of 198 samples. The data was collected with questionnaires and interviews. The collected quantitative data was analyzed by statistical software computer program to report descriptive statistics such as frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test. And the qualitative data was analyzed by content analysis.

It was found from this study that the level of operations in strategic management of Islamic private schools for the overall level was high. Considering each dimension, it was found that the level of the implementation of school strategy, the analysis of the school environment and the formulation of school strategy were high. While, the level of the formulation of school direction and the operation in strategic control, monitor and evaluation of the schools were moderate. On the comparative analysis of operations in strategic management of Islamic private schools, the results showed that the level of operations in strategic management of the schools was found to have a statistically significant differences at .05 between group with respect to position, age, educational qualification, work experiences, and school sizes for most of overall and each dimension.

The problems and the proposed suggestions on operations in strategic management of Islamic private schools can be concluded into 5 dimensions as below:-

1) On the analysis of the school environment, it was found that school personnel

were not concerned with the school environment, lack of its understanding and they make a little cooperation. Therefore, organization of workshop providing an understanding of operation process in strategic management should be conducted. All parties concerned should be given opportunities to get involved in the analysis of both internal and external school environment.

- 2) On the formulation of school direction, it was found that the formulation of the school direction was unclear and lack of supporting budget. Thus, there shall be a consultation meeting and a collaborative planning to make a clear formulation of the school direction that can be possibly implemented.
- 3) On the formulation of school strategy, it was found that no brainstorming session among participants was made in this regard and the formulation of school strategy was also unclear. Thus, there shall be a brainstorming session to collect ideas from all parties concerned to be used for formulating a clear school strategy.
- 4) On the implementation of school strategy, it was found that the implementation of school strategy was not in according to or less responsive to the defined strategy. Consequently, the work operation was ineffective. Therefore, there shall be a joint plan meeting to appoint persons responsible for each program /project /activity in a clear manner in order for them to implement the school strategy in compliance with the strategy that has been laid down.
- 5) On the operation in strategic control, monitor and evaluation of the schools, it was found that the related information obtained, for sometimes, was inaccurate and unclear, the schools lack of instruments and personnel expertise. Therefore, the schools administrators should monitor work operation regularly. A calendar for strategic control, monitor and evaluation of the schools should be provided and a summary report of overall schools' work operation to all parties concerned should also be made.

الموضوع حالة المشاكل وتوجيه تنفيذ الإدارة الاستراتيجية في المدارس الأهلية الإسلامية التابعة مكتب المدارس الأهلية بولاية فطاني

الباحث صاليحة سالي

القسم الإدارة التربوية الإسلامية

العام الجامعي ١٤٣٦ هجرية

مستخلص البحث

يهدف البحث إلى دراسة ومقارنة مستويات حالة تنفيذ الإدارة الاستراتيجية في المدارس الأهلية الإسلامية التابعة مكتب المدارس الأهلية بولاية فطاني بين مناصبهم، وعمرهم، ومؤهلاتهم العلمية، وخبراتهم الإدارية، ونوعية مدارسهم ودراسة المشاكل وتوجيه تنفيذ الإدارة الاستراتيجية في المدارس الأهلية الإسلامية. والعينات المستخدمة في هذا البحث كان عددهم ١٩٨ شخصا، ٣٣من المديرين ١٩٢٠من الرؤساء التنفيديون في الشؤون الإدارية و٣٣من مدرسا، والأدوات المستخدمة للدراسة وهي الأدوات الاستجوابات عن السؤال والمقابلة الشفوية. ويتم تحليل بياناتها بالبرامج الجاهزة :وهي الإحصاء الحسابي، مقياس التردد، والنسب المئوية، والوسط الحسابي، والانجراف المعياري، وقيمة (f) و التحليل الموضوعي من اجل تحصيل المعلومات العلمية الصحيحة.

ونتائج البحث أن-: مستوى حالة تنفيذ الإدارة الاستراتيجية في المدارس الأهلية الإسلامية التابعة مكتب المدارس الأهلية بولاية فطاني عموماً في المستوى العالي وخصوصاً في تنفيذ استراتيجية للمدرسة، تحليل البيئة المدرسية وصياغة استراتيجية المدرسة في المستوى العالي و صياغة الاتجاه المدرسة وعملية التحكم استراتيجية رصد وتقييم المدرسة في المستوى المتوسط. عند مقارنة حالة تنفيذ الإدارة الاستراتيجية في المدارس الأهلية الإسلامية بين مناصبهم، وعمرهم، ومؤهلاتهم العلمية، وخبراتهم الإدارية، ونوعية مدارسهم يؤثر في اختلاف حالةهم عموما وخصوصا ففيها اختلاف بسيط 0.5.

والاقتراحات المشاكل وتوجيه تنفيذ الإدارة الاستراتيجية في المدارس الأهلية الإسلامية وجدنا في عموماً إلى خمسة حنب كما يلي؛

1) جانب تحليل البيئة المدرسية، فقد وجد أن العاملين في المدرسة كانت لا تشعر بالقلق مع البيئة المدرسية، وعدم فهمها وأنها تجعل قلة التعاون. ولذلك، ينبغي أن يتم تنظيم ورشة العمل تقديم فهم عملية التشغيل في الإدارة الاستراتيجية. جميع الأطراف يجب أن تعطى فرص المعنية للاشتراك

في تحليل كل من البيئة المدرسية الداخلية والخارجية.

2) جانب صياغة الاتجاه المدرسة ، تبين أن صياغة الاتجاه المدرسة كانت غير واضحة وتفتقر للدعم الميزانية. وبالتالي، يجب أن يكون هناك لقاء التشاور والتخطيط التعاوني لتقديم صياغة واضحة للاتجاه المدرسة التي يمكن ربما تنفيذها.

3) حانب صياغة استراتيجية المدرسة ، فقد وجد أن لم يبذل أي جلسة العصف الذهني بين المشاركين في هذا الصدد، وكان وضع استراتيجية المدرسة واضح أيضا. وبالتالي، يجب أن تكون هناك حلسة عصف ذهني لجمع الأفكار من جميع الأطراف المعنية لاستخدامها في صياغة استراتيجية واضحة المدرسة.

4) جانب تنفيذ استراتيجية المدرسة ، تبين أن تنفيذ استراتيجية المدرسة لم يكن بناء أو أقل استجابة لاستراتيجية محددة. ونتيجة لذلك، كانت العملية عمل فعالة. لذلك، يجب أن يكون هناك لقاء خطة مشتركة لتعيين الأشخاص المسؤولين عن كل البرنامج / المشروع / النشاط بطريقة واضحة من أجل دفعهم لتنفيذ الاستراتيجية المدرسة وفقا للاستراتيجية التي تم وضعها.

والمدارس تفتقر إلى الأدوات وأفراد الخبرة. ولذلك، ينبغي أن مدراء المدارس رصد عملية العمل العيم المدارس تفتقر إلى الأدوات وأفراد الخبرة. ولذلك، ينبغي أن مدراء المدارس رصد عملية العمل بانتظام. وينبغي تقديم حدول زمني للسيطرة الاستراتيجي، ورصد وتقييم المدارس وينبغي أيضا أن تقريرا موجزا عن عملية عمل المدارس الشاملة "لجميع الأطراف المعنية.